

משמרה

משפט מבוים?

כאובה הם שני האנשים שהצהירו את הצ'הרות לטובתו של צוברי. אליהו כהן, סמל המשמרה לשעבר, מעוניין ללא ספק להשחיר את פני המשמרה, שהתנהגה כלפיו, לדבריו, בחוסר הגיונות. ואילו על מקובי אומר גם כהן בהצהרתו: "מעבודתי במשמרה מוכר לי מקובי כפושע ועברין מועד, חסר כל מצפון המוכן לכל דבר". "כל דבר" עלול להתפרש במקרה זה גם לטובתו של האסיר וגם לרעתו.

בבית הוריו הזקנים של אליעזר צוברי ליד כרם התימנים בתל-אביב מצפים עתה בכל יום להתלשטו של נשיא בית-המשפט העליון. הוריו של צוברי איבדו מזמן את אמונתם בצדק ובמשפט. "זה צדק, זה!" בכתה ה' שבוע אמו קמוטת-הפנים, "כשהיה באמת עושה כל מיני דברים כאלה, לא היו חופי שים אותו. ודווקא בשביל דבר שלא עשה יצטרך לשבת ארבע שנים? למה זה? איפה הצדק, איפה הרחמים על האשה ושתי ה' ילדות הקטנות?"

דרכי אדם

חפש את הבת

יהודה גרשון היה סוחר תל-אביבי עשיר ומצליח. כל מכריו קנאו בהצלחתו. "אל תקנאו," היה יהודה עונה, "יומי יגיע, אני צריך לחתן שלוש בנות". ואמנם גדלו דאגותיו של יהודה משנה לשנה. שתיים מ' שלוש בנותיו הגיעו לפרקן, ויהודה ידע שעליו להכין להן נדוניה ראויה לשמה. הוא ציפה תמיד בתחרה ליום הזה. כשהגיע ה' יום, היה נורא יותר משתיאר לו יהודה.

כאשר בישרה לו בתו השניה כי רצונה להינשא, התעוררה ביהודה נטיה אבהית טבעית שלא להתר כה מהר על בתו. תחילה דחה את העניין בלך ושוב: הוא רצה להכיר את הבחור. אחר כך רצה להכירו מקרוב. כשעברו כמה חודשים וההכרה עדיין לא הסתיימה, התקוממה הבת בבית. או הודיע לה האב כי הוא מתכוון לנשואיה. "הבחור הוא בחור פשוט, לא מלומד. היא לא יוכל לפרנס אותך. לא מתאים שחתני יהיה בחור כזה." כאשר התקוממה הבת שוב, הסביר לה האב: "גם הורי אמך בחרו בשבילה את החתן, והם לא הצטערו על כך. תראי איזה זוג מאושר הם הורייך."

כד הדרכים מבויתות דרומא. ה' מאבק נמשך חודשים ארוכים. הבת עמדה במריה והאב הודיע שרק על גופתו יערכו נשואיה. ואב כן, לא יתן לה פרוטה. ה' מריבות המשפחתיות בביתו היו לשם-דבר בפי השכנים.

יום אחד עזבה הבת את הבית. היא השאירה בכתב בו הודיעה כי נסעה בחברת בחיר-ליבה להתחתן בחוץ-לארץ. האב מיהר לחברות הנסיעות, לא הצליח לברר דבר. כעבור שבוע קיבל בכתב מאיטליה: בתו מסרה שהיא מבלה יפה ואיננה חושבת לחזור הביתה. האב ארז את חפציו, וכעבור שבוע נסע אף הוא לאיטליה לחפש את הבת.

החיפושים לא היו קלים ביותר, שכן ה' בת לא נתנה כתובת מדויקת. אולם ב' איטליה קיבל האב בכתב מהאם שנשארה בארץ. "הילדה כתבה לי שוב, היא כותבת שהיא בפאריס." האב מיהר לנסוע לפאריס. כך נמשך הדבר במשך חודשיים-שלושה. האם היתה מנחה את האב בחיפושו ב' חוץ-לארץ, לפי מכתבים שכתבה מהארץ בהם ציינה את המקום האחרון ממנו קיבלה מכתבים מהבת. הכל היה לשוא. האב לא מצא שום סימן לבת. רצוף ושובור חזר הביתה.

כשתזר, לקח לו בדיוק כמה שעות להבין כי בהעדר נישאה בתו, שלא עזבה מעולם את גבולות הארץ, לבחיר-ליבה. שיתוף-הפעולה בין הבת לבין האב הוציא את האב מהארץ, כדי שבתקופת התגונה לא תדע משפחת ההתן על התגונות האב לנשוי אי בתו.

האב לא השלים עם המכה. הוא הגיש תביעת גירושין מאשתו ברבנות. אחרי שהתפשרו על סכום מתאים, הסכימה ה' אשה לגירושין. ידיו של יהודה נדו לו ולגורלו המר. הם הופתעו כעבור שבועות מספר כאשר מכר יהודה את חנותו: "אני נוסע לאיטליה להתחתן. הכרתי ברומא בחור רה נהדר, אביה הוא בעל בית-חרושת. הייתי אצלם שלושה חודשים." כאשר תמהו ידיו מתי הספיק לעשות זאת בתקופת חיפשו אחרי בתו בכל ארצות אירופה, גיחך יהודה בערמומיות: "לא עזבתי בכלל את רומא. שלחתי מכתבים עם חברים, כדי שאשתי תחשוב שאני מחפש את הבת."

שני מסמכים, העלולים לקבוע את גורלו של אסיר השפוט לארבע שנות מאסר, נדונים בימים אלה עלידי נשיא בית-המשפט העליון. יהיה עליו להחליט אם להיענות לבקשתו של האסיר אליעזר צוברי (30), להורות על חידוש משפטו. צוברי הואשם בשעתו על כי יהד עב חברו רפי כהן גנב כמות גדולה של בשר מבית-חרושת לנקניק. את הבשר העמיסו השניים על מכונית גנובה של קופת חולים, אותה שדדו באותו לילה. למולם הרע הודיע נהג המכונית על גניבת מכוניתו עוד באותו לילה למשמרה, ששינדה על כך קריאה דחופה לניידות. בשעה שתיים אחר-הצות נתקלה ניידת מש' טרה, ששוטטה ליד הלונה-פארק היפואי, ב' מכונית שהתאמת בדיוק לתיאור המכונית הגנובה. הם אותה לנהג לעצור. זה רק הגביר את המהירות, דהר לעבר כביש ירושלים. השוטרים פתחו באש, תוך כדי רדיפה מטורפת אחרי המכונית החשודה. הנהג איבד את השליטה על ההגה, וליד סיבוב חולון סטתה המכונית מן הכביש, נתרדדה אל תוך התעלה. השוטרים הספיקו להבחין בשני אנשים שנמלטו מתוך ה' מכונית התקועה, אל השדה החשוך.

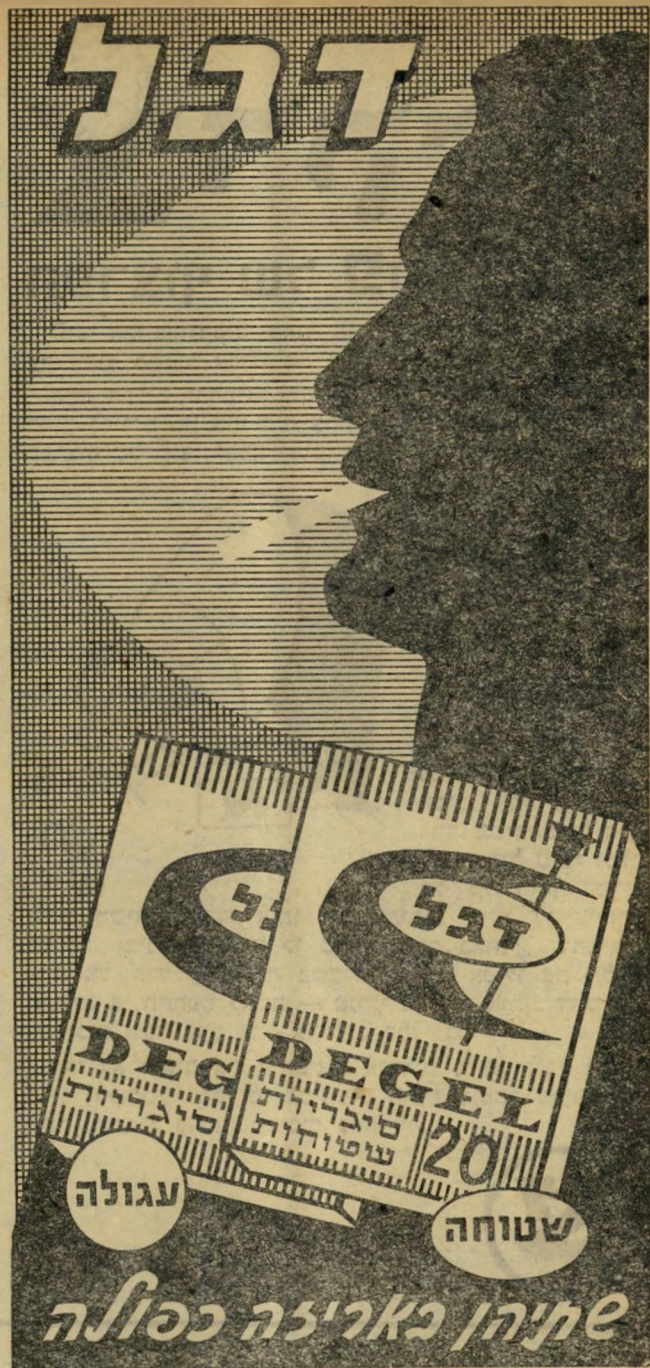
שני מסמכים גורליים. צוברי, עברי יין מועד, נעצר מיד. הוא לא התגורר אמנם באותה תקופה בתל-אביב, בא רק כדי לחוג את ליל-הסדר עם הוריו. אחד העדים ה' ראשיים במשפט נגדו, שהופרד ממשפטו של כהן, היה עברין ידוע אחר, יהודה ("מקר' ב'"). צוברי, הוא סיפר כי אליעזר פנה אליו זמן מה לפני ביצוע הגניבה בהצעה שיש' תתף אתו במלאכה.

עד סוף המשפט, התעקש צוברי להכחיש כל שייכות למעשה. אולם כפירתו באשמה לא עזרה לו. הוא נידון עלידי השופט ה' מחוזי פסח אבינר לארבע שנות מאסר. "אני חף מפשע!" צעק הצעיר יפה-התיאר בבית-המשפט. הצופים נדו לו ברחמים. "כ' למ אומרים כך אחרי המעשה", אמרו. אלי' עזר צוברי נשלח לרצות את עניו בבית הסוהר המרכזי ברמלה. גם שם לא נח ולא שקט. "זהו מקרה משוע של עזרת הדין," כתב הוא השבוע מן הכלא, "השפיעה על דעת השופטים העובדה כי בעבר הסתבכתי עם החוק ונענשתי."

בביקורו האחרון של היועץ המשפטי ב' בית-הכלא ברמלה נתקבל צוברי לראיון אצלו. "אני חף מפשע," הצהיר, "ומבקש לחדש את משפטי." היועץ המשפטי לא היה אולי מקדיש כל תשומת-לב למשאלה ה' שגרתית, הבאה כמעט מכל אסיר, לולא היה לצוברי על מה להסתמך: בידו נמצאו כבר אותה שעה שני מסמכים גורליים, חתומים בידו שניים מן האנשים שהביאו להרשעתו. **"כד העדות ... שקר."** אחד מן ה' מסמכים היתה הודאתו של יהודה צברי, שבה נאמר: "כל העדות מסמכתי במשפט שהתקיים כנגד אליעזר צוברי בבית-המשפט המחוזי היא שקר. רפי כהן, הנאשם השני, הוא שלימד אותי מה למסור. אני לא רציתי למסור עדות אולם המשמרה באה ולקחה אותי עם סנדר. רפי כהן לקח אותי לאטליה, הצביע עליו ואמר — תגיד שזה פה." הצהרה זו ניתנה בשבועה לפני עורך-דין ונחתמה.

המסמך השני של צוברי הכיל את הצהרתו החתומה של סמל מדור הבילוש לשעבר אליהו כהן. הצהיר כהן, הכלוא כעת אף הוא בכלא רמלה, על החזקת סמים משכ' רים: "מעבודתי במדור הבילוש הנני יודע כי אליעזר צוברי חף מפשע, באשמה ש' לגביה הוא מרצה כיום עונש של ארבע שנות מאסר. ידוע לי כי מקובי סרב תחילה להעיד ושובנוע אחר-כך עלידי ראש מדור הבילוש, המפקח פאר. כל אנשי המדור ידעו כי העדות שמסר מקובי הינה כוזבת. היה ידוע כי את ההתפרצות ביצע רפי כהן עם מקובי, או עם משהו אחר, אולם לא עם אליעזר צוברי שהיה ידוע כפושע מועד שלא תמיד היו בידיו ההוכחות להביאו לדיון. לכן היה למדור ענין מיוחד לגרום למאסרו לתקופה ממושכת."

הנקודה העדינה היחידה בכל הפרשה ה'

אנגלית • צרפתית

לומדים בשיטה קלה בבית-הספר **"קדימה"** תל-אביב, ב'יהודה 74, טל. 20314.

נפת חיים:

- (1) **קורסים ואולפנים למבוגרים** (שפה שימושית, דקדוק, כתיב, סגנון ושיחה Conversation).
- (2) **קבוצות נפרדות לתלמידי בתי-ספר** (מתחילים, מתקדמים ועזרה בבחינות).
- (3) **הכנה באנגלית לבהינת בגרות.** הלימודים בקבוצות קטנות, עלידי מורים מעולים.

סרטים והרשמה: מ' עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

